

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
ПІВДЕННО-ЗАХІДНЕ МІЖОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ
АНТИМОНОПОЛЬНОГО КОМІТЕТУ УКРАЇНИ

РІШЕННЯ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ

21 січня 2022 року

Хмельницький

№ 72/05-р/к

Справа № 888-АД

Про порушення законодавства
про захист економічної конкуренції

Виконавчим комітетом Тернопільської міської ради рішеннями від 13.02.2012 № 231 (із змінами, внесеними рішенням від 05.09.2012 №1430) затверджено «Правила розміщення зовнішньої реклами у місті Тернополі», якими для розповсюджувача зовнішньої реклами встановлюються додаткові умови, без виконання яких унеможливується отримання дозволу на розміщення зовнішньої реклами, та які не відповідають вимогам Типових правил розміщення зовнішньої реклами (затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 29 грудня 2003 року № 2067).

За результатами розгляду адміністративною колегією Південно-західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України справи № 888-АД такі дії виконавчого комітету Тернопільської міської ради, що полягали у прийнятті «Правил розміщення зовнішньої реклами у місті Тернополі», затверджених рішенням 13.02.2012 № 231, із змінами, внесеними рішенням від 05.09.2012 №1430 (якими встановлювалися додаткові вимоги для розповсюджувача зовнішньої реклами, без виконання яких, унеможливувалося отримання дозволу на розміщення зовнішньої реклами) та які не відповідали вимогам Типових правил, визнано порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, що передбачене пунктом 3 статті 50 та частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, які могли призвести до обмеження конкуренції на ринку розміщення зовнішньої реклами в м. Тернополі.

Адміністративна колегія Південно-західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України, розглянувши матеріали справи № 888-АД про порушення виконавчим комітетом Тернопільської міської ради законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 3 статті 50 та частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», та подання про попередні висновки у справі №888 -АД від 05 січня 2022 року № 72-03/03 Відділу досліджень та розслідувань в Тернопільській області Південно-західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України,

ВСТАНОВИЛА:

1. Процесуальні дії.

- (1) На виконання доручення в.о. Голови Антимонопольного комітету України від 25.07.2017 № 236 Тернопільським обласним територіальним відділенням Антимонопольного комітету України (далі – Територіальне відділення) проведено дослідження ринку розміщення зовнішньої реклами в м. Тернополі.

- (2) За результатами зазначеного дослідження адміністративна колегія Територіального відділення рекомендувала виконавчому комітету Тернопільської міської ради (рекомендації від 29.12.2017 № 48рк/к) вжити заходів щодо припинення дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, шляхом приведення «Правил розміщення зовнішньої реклами у місті Тернопіль», інформаційної та технологічної карток надання адміністративної послуги «Дозвіл на розміщення зовнішньої реклами», у відповідність до вимог чинного законодавства України.
- (3) Про результати розгляду рекомендацій від 29.12.2017 № 48рк/к виконавчий комітет Тернопільської міської ради повинен був повідомити Територіальне відділення до 15.02.2018.
- (4) Листом від 08.02.2018 № 377/01-20 виконавчий комітет Тернопільської міської ради повідомив, що «Правила розміщення зовнішньої реклами в м. Тернополі» відповідають «Типовим правилам розміщення зовнішньої реклами»; Рада з питань зовнішньої реклами створена з метою сприяння взаємодії між замовниками, виробниками, розповсюджувачами рекламної продукції та виконкомом; висновки Ради з питань зовнішньої реклами носять рекомендаційний характер.
- (5) В зв'язку із невиконанням рекомендацій від 29.12.2017 № 48рк/к розпорядженням адміністративної колегії Територіального відділення від 29.08.2018 № 69/5-рп/к розпочато розгляд справи № 888-АД за ознаками вчинення виконавчим комітетом Тернопільської міської ради порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 3 статті 50 та частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, які стосуються прийняття актів (рішень, наказів, розпоряджень, постанов, тощо), що можуть призвести до обмеження конкуренції.
- (6) Листом від 05.01.2022 № 72-02/72 виконавчому комітету Тернопільської міської ради направлено було направлено подання про попередні висновки у справі № 888-АД.
- (7) Відповідно до розпорядження Антимонопольного комітету України від 28.11.2019 №23-рп «Про реорганізацію територіальних відділень Антимонопольного комітету України» (зі змінами), 01 червня 2020 року припинено виконання функцій, зокрема, Тернопільським обласним територіальним відділенням Антимонопольного комітету України, з 02 червня 2020 року виконання його функцій розпочало Хмельницьке обласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України. 05 червня 2020 року відбулося перейменування Хмельницького обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України на Південно-західне міжобласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України (далі – Відділення).

2.Відповідач.

- (8) Відповідачем у справі є виконавчий комітет Тернопільської міської ради: ідентифікаційний код 04058344; місцезнаходження: вул. Листопадава, 5, м. Тернопіль, 46001.
- (9) Виконавчий комітет Тернопільської міської ради є підзвітним і підконтрольним Тернопільській міській раді, що його утворила, а також підконтрольним відповідним органам виконавчої влади.
- (10) Відповідно до частини першої статті 10 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» сільські, селищні, міські ради є органами місцевого самоврядування, що представляють відповідні територіальні громади та здійснюють від їх імені та в їх інтересах функції і повноваження місцевого самоврядування, визначені Конституцією України, цим та іншим законодавством.

- (11) Виконавчими органами сільських, селищних, міських рад, згідно статті 11 Закону про місцеве самоврядування є їх виконавчі комітети, відділи, управління та інші створювані радами виконавчі органи, які підконтрольні і підзвітні відповідним радам.
- (12) Частиною третьою статті 24 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» передбачено, що органи місцевого самоврядування та їх посадові особи діють лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, передбачені Конституцією і законами України, та керуються у своїй діяльності Конституцією і законами України, актами Президента України, Кабінету Міністрів України, а в Автономній Республіці Крим - також нормативно-правовими актами Верховної Ради і Ради міністрів Автономної Республіки Крим, прийнятими у межах їхньої компетенції.
- (13) Згідно із статтею 73 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» акти ради, міського голови, виконавчого комітету, прийняті в межах своєї компетенції, є обов'язковими для виконання всіма розташованими на відповідній території органами виконавчої влади, об'єднаннями громадян, підприємствами, установами та організаціями, посадовими особами, а також громадянами, які постійно або тимчасово проживають на відповідній території.

3. Опис ринку, на якому є можливість обмеження конкуренції.

- (14) Відповідно до статті 30 Закону про місцеве самоврядування до повноважень виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належить надання дозволу на розміщення реклами в порядку, встановленому законодавством.
- (15) Згідно з статтею 16 Закону України «Про рекламу» розміщення зовнішньої реклами у населених пунктах проводиться на підставі дозволів, що надаються виконавчими органами сільських, селищних, міських рад в порядку, встановленому цими органами на підставі типових правил, що затверджуються Кабінетом Міністрів України.
- (16) «Типові правила розміщення зовнішньої реклами» (далі – Типові правила) затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 29 грудня 2003 року № 2067 із змінами, внесеними постановами Кабінету Міністрів України № 968 від 09.09.2009, № 495 від 23.05.2012, № 1173 від 16.12.2015, № 161 від 22.03.2017.
- (17) Відповідно до постанови Окружного адміністративного суду м. Києва № 826/2002/16 від 22.06.2016, ухвали Київського апеляційного адміністративного суду №826/2002/16 від 25.08.2016 зміни, внесені в Типові правила пунктом 8 постанови №161 від 22.03.2017, визнано незаконними з моменту прийняття.
- (18) Місцеві органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування у місячний строк зобов'язані привести власні нормативно-правові акти у відповідність із Постановою Кабінету Міністрів України від 29 грудня 2003 року № 2067.
- (19) Суб'єкт господарювання не має права на провадження певних дій щодо здійснення господарської діяльності у сфері розміщення зовнішньої реклами без отримання Дозволу, виданого виконавчим органом сільської, селищної, міської ради.
- (20) Видача дозволу на розміщення зовнішньої реклами (далі-Дозвіл) є адміністративною послугою, яка надається органом місцевого самоврядування і регламентується наступними нормативно-правовими документами:
 - Законом України «Про адміністративні послуги»;
 - Законом України «Про місцеве самоврядування»;
 - Законом України «Про рекламу»;
 - Законом України "Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності" (далі - Закон);
 - Постановою Кабінету Міністрів України від 29 грудня 2003 р. № 2067 «Про затвердження Типових правил розміщення зовнішньої реклами» (далі – Типові правила).

- (21) Відповідно до норм Закону:
- виконавчі органи сільських, селищних, міських рад є дозвільними органами (абзац третьої частини першої статті 1 Закону);
 - дозвіл на розміщення зовнішньої реклами є документом дозвільного характеру (абзац четвертий частини першої статті 1 Закону).
- (22) Дія Закону поширюється на відносини, які виникають між дозвільним органом та суб'єктом господарювання, який має намір провадити або провадить господарську діяльність у сфері розміщення зовнішньої реклами, а також на всі дії, які виникають між ними під час проведення погодження (розгляду), оформлення, надання висновків тощо, які передують отриманню документа дозвільного характеру.
- (23) Згідно із частиною першою статті 4 Закону виключно законами встановлюються, зокрема:
- необхідність одержання документів дозвільного характеру та їх види;
 - платність або безоплатність видачі (переоформлення, анулювання) документа дозвільного характеру;
 - строк видачі документа дозвільного характеру або відмови у його видачі;
 - вичерпний перелік підстав для відмови у видачі, переоформлення, анулювання документа дозвільного характеру;
 - строк дії документа дозвільного характеру або необмеженість строку дії такого документа;
 - перелік документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності;
 - перелік та вимоги до документів, які суб'єкту господарювання необхідно подати для одержання документа дозвільного характеру.
- (24) Юридична сила закону як основного джерела права, його місце в системі нормативно-правових актів закріплені в Конституції України (лист – роз'яснення Міністерства юстиції України від 30.01.2009 № Н-35267-18).
- (25) Однією з ознак, яка відрізняє закон від інших нормативно-правових актів, є прийняття його вищим представницьким органом державної влади.
- (26) Вища юридична сила закону полягає також у тому, що всі підзаконні нормативно-правові акти приймаються на основі законів та за своїм змістом не повинні суперечити їм.
- (27) Підпорядкованість таких актів законам закріплена у положеннях Конституції України.
- (28) Таким чином, у випадках суперечності норм Типових правил (підзаконного акта) нормам законів України слід застосовувати норми законів, оскільки вони мають вищу юридичну силу.
- (29) Відповідно до листів Відповідача від 22.10.2017 № 3309/01-10, 25.01.2019 № 475/06-ю в 2017-2018 роках зовнішня реклама товарів, послуг в м. Тернополі розміщується на стінах споруд, на електроопорах, перетяжках, сіті-лайтах, окремо стоячих рекламних конструкціях, на кіосках, парканах, білбордах, пілонах, призмах, екранах) приватної, комунальної власності та власності ОСББ.
- (30) Зокрема, 78.4% рекламних конструкцій - комунальної форми власності, 2,1%- власність ОСББ, 19.5%- приватної форми власності.
- (31) Відповідач листом від 25.01.2019 № 475/06-ю повідомив, що в м. Тернополі на 31.12.2018 є 1251 діючий дозвіл на розміщення зовнішньої реклами.
- (32) Також інформація про рекламні засоби (дані про місце розміщення рекламного засобу, його вид і розміри, найменування розповсюдjuвача зовнішньої реклами, номер його телефону, адреси електронної пошти, дата видачі дозволу та строк його дії, номер і дата укладення договору, якщо місце розміщення рекламного засобу належить до комунальної власності), зокрема, комунальної форми власності оприлюднена на Єдиному державному веб-порталі відкритих даних.

- (33) Рекламні засоби розміщуються юридичними особами та фізичними особами-підприємцями, банками, які рекламують власні товари та/або послуги, зокрема, АТ «РайффайзенбанкАваль», ТОВ «АТБ-Маркет», ТОВ «Епіцентр», ТОВ «ТГ Арс-Кераміка», ПрАТ «Тернопільавто», ПП «Євро-Партс», суб'єктами господарювання, що надають послуги посередництва в розміщенні реклами, рекламними агенціями, зокрема, ТОВ «Біг-Борд», ТОВ «Комтех-Аутдор», ТОВ «Октагон», ТОВ «Маркетингові технології ПБС», ФОП Тимошик М.М., ТОВ «Рекламна агенція РІА».
- (34) Таким чином, ринок розміщення зовнішньої реклами в м. Тернополі є конкурентним.

4. Правова кваліфікація дій Відповідача.

4.1. Антиконтурентні дії Відповідача.

- (35) Листом від 12.10.2017 № 3309/01-10 Відповідач повідомив, що інформація про нормативні документи органу місцевого самоврядування, на який покладено обов'язки з регулювання діяльності з питань зовнішньої реклами, знаходиться на сайті Тернопільської міської ради.
- (36) За посиланням <https://rada.te.ua/ekonomika/zovnishnya-reklama/> на сайті Тернопільської міської ради розміщені, зокрема, наступні документи (з поміткою «Документи, актуальні в 2018 році»):
- «Правила розміщення зовнішньої реклами у місті Тернополі», які затверджено рішенням виконавчого комітету Тернопільської міської ради від 13.02.2012 № 231 (із змінами, внесеними рішенням від 05.09.2012 №1430) (далі - Правила).
 - «Положення про порядок визначення розміру плати за тимчасове користування місцем розташування рекламних засобів, що перебуває в комунальній власності у місті Тернополі», затверджене рішенням Відповідача від 12.02.2012 № 232 із додатками (в редакції на підставі рішення Виконавчого комітету Тернопільської міської ради від 05.09.2012 № 1430);
 - «Положення про узгодження дій між структурними підрозділами та комунальними підприємствами Тернопільської міської ради, задіяними у сфері зовнішньої реклами», затверджене рішенням Відповідача від 29.02.2012 № 284.
- (37) Проекти зазначених рішень не подавались Відповідачем на погодження територіальному відділенню відповідно до статті 20 Закону України «Про Антимонопольний комітет України.
- (38) Послуга надання дозволу на розміщення зовнішньої реклами на території м. Тернопіль (надалі - Дозвіл) надається через Центр надання адміністративних послуг у м. Тернополі (надалі - ЦНАП).
- (39) За інформацією ЦНАП, наданою листом від 23.01.2019 № 28/1.4-05, адміністративні, неадміністративні послуги, документи дозвільного характеру щодо розміщення та погодження зовнішньої реклами в м. Тернополі надаються на підставі Закону, Законів України «Про перелік документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності», «Про адміністративні послуги», розпорядження Кабінету Міністрів України від 16.05.2014, рішення Відповідача від 13.06.2016 №286 (із змінами) «Про затвердження реєстрів послуг, що надаються через Центр надання адміністративних послуг у місті Тернополі», Типових правил, рішення Відповідача від 15.02.2012, яким затверджені Правила, рішення Тернопільської міської ради №6/8/20 від 19.05.2011 «Про затвердження правил благоустрою м. Тернополя», рішення Відповідача від 01.07.2015 №541 «Про затвердження зразків зовнішніх рекламних засобів в м. Тернополі».
- (40) При аналізі Правил встановлено, що редакція їх окремих положень не відповідає вимогам, які встановлені Типовими правилами, що могло призвести до обмеження конкуренції, про що зазначено в Таблиці.

Положення Правил	Положення Типових правил
<p>Пункт 6. До повноважень дозвільного органу* належать:...</p> <p>Абзац 6 пункту 6. Видача дозволу на підставі рішення виконавчого органу ради для рекламних засобів площею інформаційного поля 4 та більше квадратних метрів;</p> <p>Абзац 7 пункту 6. видача дозволу для рекламних засобів площею інформаційного поля до 4 квадратних метрів;</p> <p>*дозвільний (робочий орган) відповідно до правил - Управління стратегічного розвитку міста Тернопільської міської ради.</p>	<p>Абзац 6 пункту 6. видача дозволу на підставі рішення виконавчого органу ради; (Дозвіл видається на підставі рішення виконавчого органу влади без встановлення обмежень за площею).</p> <p>Такий пункт відсутній. (Дозвіл видається тільки на підставі рішення виконавчого органу влади.)</p>
<p>Пункт 9. Для одержання дозволу заявник подає ... пакет документів:...</p> <p>- Комп'ютерний макет місця (розміром не менш як 6 x 9 сантиметрів), на якому планується розташування рекламного засобу ... в двох примірниках (абзац 4 пункту 9);</p> <p>- Ескіз рекламного засобу з конструктивним рішенням ... в двох примірниках (абзац 5 пункту 9).</p>	<p>Не передбачено подання двох примірників документів.</p>
<p>Пункт 10...За наявності документів, передбачених пунктом 9 цих Правил заява реєструється... в журналі...</p> <p>Дозвільний орган протягом п'яти робочих днів з дати реєстрації заяви перевіряє місце розташування рекламного засобу, зазначене у заяві, на предмет наявності на це місце пріоритету іншого заявника або надання на заявлене місце зареєстрованого в установленому порядку дозволу.</p> <p>Дозвільний орган протягом десяти робочих днів з дати реєстрації заяви в дозвільному центрі забезпечує підготовку та передачу матеріалів на розгляд **Ради з питань зовнішньої реклами. Протягом трьох робочих днів з дня прийняття рішення Радою з питань зовнішньої реклами, керівник дозвільного органу на підставі рішення Ради з питань зовнішньої реклами приймає рішення про встановлення за заявником пріоритету на заявлене місце або про відмову у встановленні пріоритету.</p>	<p>Пункт 10. За наявності документів, передбачених пунктом 9 цих Правил, заява протягом трьох днів з дати її надходження реєструється робочим органом в журналі...</p> <p>Робочий орган протягом п'яти днів з дати реєстрації заяви перевіряє місце розташування рекламного засобу, зазначене у заяві, на предмет наявності на це місце пріоритету іншого заявника або надання на заявлене місце зареєстрованого в установленому порядку дозволу.</p> <p>Після перевірки місця керівник робочого органу приймає рішення про встановлення за заявником пріоритету на заявлене місце або про відмову у встановленні пріоритету.</p> <p>(Встановлено термін реєстрації заяви 3 дні; перевірка місця розташування рекламного засобу, зазначене у заяві, на предмет наявності на це місце пріоритету іншого заявника або</p>

<p>** - Рада з питань зовнішньої реклами, створена рішенням Відповідача для процесу регулювання діяльності з розміщення зовнішньої реклами, в яку залучаються спеціалісти структурних підрозділів міської ради причетних до погодження видачі дозволів на розміщення зовнішньої реклами, депутати міської ради, на громадських засадах представники галузевих рад підприємців, об'єднань громадян та об'єднань підприємств, які провадять діяльність у сфері реклами.</p>	<p>надання на заявлене місце зареєстрованого в установленому порядку дозволу є прямим повноваженням Робочого органу, про що зазначено в пункті 6. Не передбачено процедуру розгляду документів винесення рішення щодо надання або відмови у встановленні пріоритету на засіданні Ради з питань зовнішньої реклами протягом 10 днів.)</p>
<p>Пункт 19.1. Дозвільний орган протягом не більш як п'ятнадцяти робочих днів з дати одержання належним чином оформлених двох примірників дозволу розглядає заяву, готує і подає виконавчому органу ради пропозиції та проект відповідного рішення про видачу дозволу на розміщення зовнішньої реклами площею інформаційного поля 4 і більше квадратних метрів. 19.2. Дозвільний орган протягом не більш як п'ятнадцяти робочих днів з дати одержання належним чином оформлених двох примірників дозволу розглядає заяву, видає дозвіл на розміщення зовнішньої реклами площею інформаційного поля до 4 квадратних метрів.</p>	<p>19. Робочий орган протягом не більш як п'ятнадцяти робочих днів з дати одержання належним чином оформлених двох примірників дозволу розглядає заяву, готує і подає виконавчому органу ради пропозиції та проект відповідного рішення. (Дозвіл видається на підставі рішення виконавчого органу влади без встановлення обмежень за площею. Не передбачено повноважень Робочого органу видавати Дозвіл власним рішенням.)</p>
<p>Абзац 2 пункту 28. Відшкодування витрат, пов'язаних з демонтажем та монтажем рекламного засобу на новому місці, здійснюється за рахунок Розповсюджувача.</p>	<p>Абзац 2 пункту 28. Відшкодування витрат, пов'язаних з демонтажем та монтажем рекламного засобу на новому місці, здійснюється відповідно до договору з власником місця розташування рекламного засобу.</p>
<p>Абзац 6 пункту 48. Погодження зовнішнього вигляду вивісок здійснює управління містобудування, архітектури та кадастру Тернопільської міської ради.*** *** - Від суб'єктів господарювання вимагається отримання неадміністративної послуги «Погодження зовнішнього вигляду вивіски, таблички»; результат надання послуги - примірник погодженого комп'ютерного макету місця, на якому планується розташування вивіски, таблички, та примірник ескізу вивіски, таблички з конструктивним рішенням або вмотивована відмова з вхідним пакетом документів; термін – 10 робочих днів. Перелік документів, які подаються для</p>	<p>Даний пункт відсутній. Абзац 6 пункту 48. Забороняється вимагати від суб'єктів господарювання будь-які документи для розміщення вивісок чи табличок, не передбачені законодавством. (Відповідно до частини 6 статті 9 Закону України «Про рекламу» вивіска чи табличка, що розміщена, зокрема, на зовнішній поверхні будинку чи споруди не вище першого поверху або на поверсі, де знаходиться власне чи надане у користування особі приміщення, біля входу в таке приміщення, не вважається рекламою,</p>

<p>отримання послуги :</p> <ul style="list-style-type: none"> ● заява; ● комп'ютерний макет місця, на якому планується розташування рекламного засобу (розміром не менше 6x9см) (два примірника); ● ескіз рекламного засобу з конструктивним рішенням (два примірника); ● два примірника дозволу на розміщення зовнішньої реклами; ● погодження управління культури Тернопільської обласної державної адміністрації у випадках розміщення зовнішньої реклами на пам'ятках історії та архітектури. 	<p>отже не потребує отримання будь яких дозволів та погоджень.)</p>
--	---

- (41) Також абзацом третім пункту 9 Правил для отримання Дозволу вимагається надання копії свідоцтва про державну реєстрацію заявника як юридичної особи або фізичної особи – підприємця (або копію документа який діє на момент подання заяви на отримання Дозволу).
- (42) Проте, відповідно до пункту 1 частини другої статті 11 Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань» (в редакції Закону України № 835-VIII від 26.11.2015), відомості, що містяться в ЄДР, надаються у вигляді безоплатного доступу через портал електронних сервісів до відомостей з ЄДР, які актуальні на момент запиту, необхідних для видачі документів дозвільного характеру; відповідно до частини сьомої статті 11 органи місцевого самоврядування та їх посадові особи безоплатно отримують відомості з ЄДР з метою здійснення ними повноважень, визначених законом, виключно в електронній формі через портал електронних сервісів.
- (43) Частиною 7 статті 9 Закону України «Про адміністративні послуги» передбачено, що суб'єкт надання адміністративної послуги не може вимагати від суб'єкта звернення документи або інформацію, що перебувають у володінні суб'єкта надання адміністративних послуг або у володінні державних органів, органів влади Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ або організацій, що належать до сфери їх управління.
- (44) Вимога надання суб'єктом господарювання для отримання Дозволу копії свідоцтва про державну реєстрацію заявника як юридичної особи або фізичної особи – підприємця (або копії документа, який діє на момент подання заяви) не відповідає приписам Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань» (в редакції Закону України № 835-VIII від 26.11.2015).
- (45) Слід зазначити, що подання заявником неповного пакету документів є однією з причин для відмови в наданні Дозволу, без якого суб'єкт господарювання не зможе розмішувати зовнішню рекламу, відтак, дії Відповідача щодо вимоги (в Правилах) надання для одержання Дозволу додаткових документів, не передбачених Законом України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань» (в редакції Закону України № 835-VIII від 26.11.2015) можуть призвести до обмеження конкуренції на ринку розміщення зовнішньої реклами та є антиконкурентними.
- (46) В пункті п'ятому Правил зазначено, що «Рішенням виконавчого комітету Тернопільської міської ради створена Рада з питань зовнішньої реклами».
- (47) Відповідно до технологічної картки адміністративної послуги «Дозвіл на розміщення зовнішньої реклами» пакет документів для надання дозволу на розміщення реклами на

- протязі 8 днів розглядається спеціалістами Робочого органу та на 8-9-й день передається на погодження Раді з питань зовнішньої реклами.
- (48) Рада з питань зовнішньої реклами розглядає пакет документів, зокрема, на предмет встановлення пріоритету на місце розташування рекламного засобу протягом 10 робочих днів.
- (49) Рішення про встановлення пріоритету на місце розташування рекламного засобу виноситься згідно рекомендацій Ради з питань зовнішньої реклами (6, 7 розділи технологічної картки).
- (50) Відповідно до Положення про Раду з питань зовнішньої реклами (рішення Відповідача від 16.07.2008 № 1353), основними завданнями Ради є розроблення пропозицій щодо вдосконалення місцевої політики у сфері реклами, сприяння взаємодії між замовниками, виробниками реклами, розповсюджувачами рекламної продукції та виконавчим комітетом міської ради, прийняття попереднього рішення про встановлення за замовником пріоритету на заявлене місце або відмову у встановленні пріоритету, на підставі якого приймається відповідне рішення керівником дозвільного (робочого) органу про встановлення за заявником пріоритету на заявлене місце, або про відмову у встановленні пріоритету, надання рекомендацій виконавчому комітету стосовно проектів рішень виконавчого комітету Тернопільської міської ради щодо надання дозволу на розміщення зовнішньої реклами чи про відмову у його наданні.
- (51) Таким чином, відповідно до пункту 7.2. Порядку, одне і те саме звернення суб'єкта господарювання (щодо встановлення пріоритету) спочатку 5 днів розглядається Робочим органом, а потім впродовж 10 робочих днів передається для розгляду на засіданні Ради з питань зовнішньої реклами, на якому виносяться рекомендації Робочому органу щодо надання або відмови у встановленні пріоритету.
- (52) Листом від 25.01.2019 Відповідач надав копії протоколів засідань Ради з питань зовнішньої реклами за 2017-2018 роки, відповідно на розгляд яких виносилися виключно питання щодо розгляду проектних пропозицій для рекомендації виконавчому комітету на встановлення пріоритету для надання дозволу на розміщення зовнішньої реклами.
- (53) Протоколи засідань Ради з питань зовнішньої реклами також зазначаються як підстава для прийняття Робочим органом, управлінням стратегічного розвитку міста Тернопільської міської ради, рішень, зокрема щодо відмови у встановленні пріоритету на місце розташування рекламного засобу (від 05.01.2018 №1223/18, від 03.02.2017 № 1126/17).
- (54) Фактично, Рада з питань зовнішньої реклами розглядає заяви та проектні рішення суб'єктів господарювання на предмет встановлення пріоритету для надання дозволу на розміщення зовнішньої реклами, таким чином виконуючи завдання, покладені Правилами на Робочий орган.
- (55) Отже, Відповідач у своїх Правилах встановив додаткові умови та вимоги для отримання Дозволу, ніж це передбачено Типовими правилами, а саме:
- виконання додаткових копій документів;
 - погодження заяви та проектних рішень Радою з питань зовнішньої реклами;
 - встановлення порядку відшкодування витрат, пов'язаних з демонтажем та монтажем рекламного засобу;
 - виконання погодження зовнішнього вигляду вивіски (таблички) (із наданням пакету документів),
 - що унеможливує для розповсюджувача зовнішньої реклами в територіальних (географічних) межах м. Тернопіль отримання Дозволу без виконання зазначених додаткових вимог та умов, чим створює додаткові бар'єри вступу на ринок для суб'єктів господарювання.

- (56) Таким чином, дії Відповідача по прийняттю Правил, затверджених рішенням 13.02.2012 № 231, із змінами, внесеними рішенням від 05.09.2012 №1430, якими для розповсюджувача зовнішньої реклами встановлюються додаткові умови, без виконання яких унеможлиблюється отримання дозволу на розміщення зовнішньої реклами, та які не відповідають вимогам Типових правил, можуть призвести до обмеження конкуренції на ринку розміщення зовнішньої реклами та є антиконкурентними.
- (57) Відповідно до інформації, розміщеної на сайті Тернопільської міської ради, Відповідачем 12.12.2018 прийнято рішення №949, відповідно до пункту 5 якого вважаються такими, що втратили чинність, зокрема, рішення виконавчого комітету Тернопільської міської ради від 15 лютого 2012 року №231 «Про затвердження Правил розміщення зовнішньої реклами у місті Тернополі» та від 05 вересня 2012 року №1430 «Про внесення змін в Правила розміщення зовнішньої реклами у місті Тернополі», затверджені рішенням виконавчого комітету Тернопільської міської ради від 15.02.2012 №231» Рішення від 12.12.2018 №949 набирає чинності з 01.01.2019, про що зазначено в пункті 9.
- (58) Відтак, в ході розгляду справи, Відповідач скасував дію «Правил розміщення зовнішньої реклами у місті Тернополі» (затверджених рішенням виконавчого комітету Тернопільської міської ради від 15.02.2012 №231 та від 05.09.2012 №1430.

4.2. Негативний вплив на конкуренцію.

- (59) У відповідності до статті 42 Конституції України держава забезпечує захист конкуренції у підприємницькій діяльності. Не допускаються зловживання монопольним становищем на ринку, неправомірне обмеження конкуренції та недобросовісна конкуренція. Забезпечення державного захисту конкуренції у підприємницькій діяльності покладено на Антимонопольний комітет України.
- (60) Відповідно до частини другої статті 25 Господарського кодексу України органам державної влади і органам місцевого самоврядування, що регулюють відносини у сфері господарювання забороняється приймати акти, або вчиняти дії, що порушують правила конкуренції.
- (61) Встановлення Відповідачем у Правилах порядку отримання Дозволу могло призвести до обмеження конкуренції на ринку зовнішньої реклами на ринку товару щодо якого розміщується зовнішня реклама, шляхом зменшення (завдяки антиконкурентній дії органу місцевого самоврядування) її інтенсивності суб'єктом господарювання, який не надав послуг зовнішньої реклами (на ринку зовнішньої реклами) та суб'єктом господарювання, що не здійснив розміщення зовнішньої реклами з метою стимулювання зацікавленості осіб товаром, який міг рекламуватися даним суб'єктом господарювання (на ринку товару щодо якого виник намір розміщення зовнішньої реклами), зокрема:
- невиконання суб'єктом господарювання вимоги надання додаткових примірників документів, могло призвести до відмови у видачі дозволу на розміщення зовнішньої реклами (подання неповного пакету документів є підставою для відмови в реєстрації заяви на отримання Дозволу відповідно до пункту 10 Правил);
 - встановлення додаткових вимог у вигляді необхідності отримання суб'єктами господарювання погоджень, не передбачених Типовими правилами та Законом України «Про рекламу», недотримання термінів видачі необхідних документів, тощо, могло призвести до створення додаткових бар'єрів вступу на ринок (відповідно до Закону України «Про рекламу», доки суб'єкт господарювання не отримає Дозвіл, він не може чинити будь яких дій щодо реалізації свого права на розповсюдження рекламної інформації із використанням спеціальної конструкції, отже, не може користуватись місцем, виділеним для розміщення зовнішньої реклами).

- (62) За інформацією Центру надання адміністративних послуг Тернопільської міської ради від 23.01.2019 №28/1.4.05 в 2018 році отримано 506 звернень суб'єктів господарювання щодо отримання адміністративної послуги «Дозвіл на розміщення зовнішньої реклами», 83 звернення щодо отримання неадміністративної послуги «Погодження зовнішнього вигляду вивіски, таблички» (введено в дію з 25.01.2018).
- (63) Суб'єкти господарювання, що діяли на ринку розміщення зовнішньої реклами в м. Тернополі в 2018 році, зокрема, повідомили, що для отримання Дозволу в м. Тернополі виконували вимоги затверджених рішеннями Відповідача від 15 лютого 2012 року №231 та від 05 вересня 2012 року №1430 «Правил розміщення зовнішньої реклами».
- (64) Окремі суб'єкти господарювання не зверталися за отриманням нових Дозволів, а лише продовжували дію попередніх Дозволів (ТОВ «Комтех Аутдор» листом від 21.01.2019 № 04-01/19 повідомило, що оформляло Дозволи в 2011 році, ТОВ «Октагон Аутдор» листом від 21.01.2019 № 4457 зазначило, що останні заяви для отримання Дозволу подавалися в 2012-2014 роках).
- (65) ДП «Біг Борд» листом від 22.01.2019 №1 відмітило, що Правилами в процедурі одержання Дозволу передбачено інститут пріоритету на заявлене місце з погоджувальними процедурами, який збільшує строк на надання Дозволу у порівнянні з встановленим діючими нормативно-правовими актами.
- (66) Відповідно до частини першої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», антиконкурентними діями органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю є прийняття будь-яких актів (рішень, наказів, розпоряджень, постанов, тощо), надання письмових чи усних вказівок, укладення угод або будь-які інші дії чи бездіяльність органів місцевого самоврядування (колегіального органу чи посадової особи), які призвели або можуть призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції.
- (67) Сукупність норм Закону України «Про захист економічної конкуренції» передбачає змагання між суб'єктами господарювання, які завдяки, саме, власним досягненням здобувають переваги над іншими суб'єктами господарювання, натомість, антиконкурентні дії органів місцевого самоврядування можуть вплинути на відповідний стан конкуренції шляхом її обмеження, що може полягати у зміні існуючих факторів, які визначають інтенсивність конкуренції, а саме дії зовнішніх факторів, одним з яких можуть бути дії органів місцевого самоврядування, які, внаслідок потенційної можливості негативного впливу на конкуренцію, визнаються антиконкурентними діями органів місцевого самоврядування.
- (68) Вчинення антиконкурентних дій органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю забороняється.
- (69) Таким чином, дії Відповідача по прийняттю Правил, затверджених рішенням 13.02.2012 № 231, із змінами, внесеними рішенням від 05.09.2012 №1430 (якими встановлювалися додаткові вимоги для розповсюдjuвача зовнішньої реклами, без виконання яких, унеможлиблювалося отримання дозволу на розміщення зовнішньої реклами) та які не відповідали вимогам Типових правил, є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, що передбачене пунктом 3 статті 50 та частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, що могли призвести до обмеження конкуренції на ринку розміщення зовнішньої реклами в м. Тернополі.

5. Заперечення та пояснення Відповідача.

- (70) Відповідачем не надано зауважень та заперечень на подання з попередніми висновками у справі № 888-АД від 05.01.2022 №72-03/03.

6. Остаточні висновки адміністративної колегії Відділення.

- (71) Таким чином, доказами, зібраними у справі, доводиться висновок Відділення про те, що дії Відповідача по прийняттю Правил, затверджених рішенням 13.02.2012 № 231, із змінами, внесеними рішенням від 05.09.2012 №1430 (якими встановлювалися додаткові вимоги для розповсюджувача зовнішньої реклами, без виконання яких, унеможлиблювалося отримання дозволу на розміщення зовнішньої реклами) та які не відповідали вимогам Типових правил, є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, що передбачене пунктом 3 статті 50 та частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, які могли призвести до обмеження конкуренції на ринку розміщення зовнішньої реклами в м. Тернополі.
- (72) Такі дії Відповідача є антиконкурентними, передбачені частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» та заборонені відповідно до частини 3 статті 15 зазначеного Закону.

Враховуючи вищевикладене, керуючись статтями 12, 12¹, 14, 17 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтею 48 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктом 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23 лютого 2001 року №32-р, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30 березня 2001 року № 291/5482, (зі змінами), пунктом 36 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року за №5, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 6 травня 1994 року за №90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29 червня 1998 року № 169-р) (зі змінами), адміністративна колегія Відділення,

ВИРІШИЛА:

Визнати дії виконавчого комітету Тернопільської міської ради (місцезнаходження: м.Тернопіль, вул. Листопадова, 5, ідентифікаційний код 04058344), які полягали у прийнятті «Правил розміщення зовнішньої реклами у місті Тернополі», затверджених рішенням виконавчого комітету Тернопільської міської ради від 13.02.2012 № 231, із змінами, внесеними рішенням від 05.09.2012 №1430 (якими для розповсюджувача зовнішньої реклами встановлювалися додаткові умови, без виконання яких унеможлиблювалося отримання дозволу на розміщення зовнішньої реклами), та які не відповідали вимогам «Типових правил розміщення зовнішньої реклами», затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 29 грудня 2003 р. № 2067, порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, що передбачене пунктом 3 статті 50 та частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, які могли призвести до обмеження конкуренції на ринку розміщення зовнішньої реклами в м. Тернополі.

Відповідно до частини першої статті 60 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рішення органів Антимонопольного комітету України у двомісячний строк з дня його одержання може бути оскаржене до господарського суду.

Голова адміністративної колегії,
в. о. голова Відділення

Олег ФЕДОРЧУК